

AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA »PERE RUKE« – NEMA ZAŠTITE JMBG-a

Matični broj nije tajan, nego nije javan

Agencija ima stav da banke i ostali ne krše zakon kad traže matični broj, no građani ga imaju pravo odbiti dati

ZAGREB – Hrvatska udruga za zaštitu potrošača prijavila je Agenciji za zaštitu osobnih podataka nekoliko banaka i davatelja javnih usluga zbog toga što, kako se navodi u toj prijavi, od korisnika svojih usluga traže matični broj, čija je tajnost zagwarantirana zakonom te građanima koji broj ne žele otkriti uskraćuju svoju uslugu.

Kako napominje tajnik udruge Tomislav Lončar nije im namjera polemizirati oko toga ima li smisla što je matični broj prije četiri godine izbrisan sa svih dokumenata, ili nema, već je činjenica da zakon jamči tajnost matičnog broja, a svi ga od građana traže.

Istina, nema banke ili davatelja neke usluge koji neće zatražiti MB, zbog čega građani uredno u svojim novčanicima nose, pored nove, i staru osobnu iskaznicu s matič-

Obaveza isticanja JMBG-a ne postoji, ali svi ga traže

nim brojem, ili pak neki drugi dokument. Tražite li od banke kredit, bankovni će vas službenici zamoliti za bilo kakav stari dokument sa štampanim matičnim brojem, nekad JMBG-om, fotokopirati ga i, zajedno s važećim dokumentom, spremiti u svoju dokumentaciju. Ukoliko stari dokument nemate, zatražit će potvrdu MUP-a o matičnom broju, a ako svoj matični broj ne želite dati, na kredit ćete morati pričekati puno duže negoli ste planirali, ili ćete u potpunosti biti odbijeni.

Kako odgovaraju u Agenciji za zaštitu osobnih podataka, rješavanje situacije u kojoj građanin ne želi odati svoj matični broj, a davatelj usluga mu onda zbog toga uskratiti uslugu, nije u njihovoj nadležnosti, već je stvar Zakona o zaštiti potrošača. Banke, ustanove i davatelji javnih usluga,

odgovaraju, imaju pravo tražiti matični broj jer on, sukladno Zakonu o zaštiti podataka nije tajan već samo, sukladno Zakonu o matičnom broju, nije javan. Odnosno, može postati javnim samo uz privolu osobe na koju se odnosi. Drugim riječima, banke i ostali ne krše zakon kad traže matični broj, no građani ga imaju pravo odbiti dati.

Zašto im u slučaju odbijanja usluge zbog neotkrivenog matičnog broja ne može pomoći Agencija za zaštitu osobnih podataka, već Zakon o zaštiti potrošača, ostaje nejasno, baš kao i to kako je moguće da banke i ostali u svoje evidencije stavljaju i stare, nevažeće dokumente s matičnim brojevima. Na pitanje je li to protuzakonito, u Agenciji nismo dobili odgovor.

B. MRVOŠ PAVIĆ